

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/25/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1620200253
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2022:1620200253.23

Uznesenie

Okresný súd Malacky, vo veci starostlivosti o maloletého C. E., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, so sídlom Pezinok, Moyzesova ul. č. 2, dieťa rodičov K. B., zomrelej XX.XX.XXXX a Z. E., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom Q., S. potoku č. 8, zastúpeného advokátskou kanceláriou NIKU & partners, s.r.o., so sídlom Bratislava, Prokopa Veľkého č. 51, v konaní o návrhu starej matky Z. B., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom Z., A. ul. č. XX, zastúpenej advokátkou JUDr. Martou Vícenovou, AK so sídlom Malacky, Záhorácka ul. č. 15/B, na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, za účasti Okresného prokurátora v Malackách, Okresná prokuratúra so sídlom Malacky, Sasinkova ul. č. 71, o návrhu starej matky na vydanie neodkladného opatrenia na dočasné zverenie maloletého do starostlivosti starej matke, určenie dočasnej povinnosti otca prispievať na výživu maloletého a udelenie súhlasu starej matke na podanie žiadosti o vydanie občianskeho preukazu s fotografiou pre maloletého C., súhlasu na prevzatie tohto preukazu a na disponovanie s ním, zároveň na zrušenie neodkladného opatrenia sp. zn. 8P/25/2020-95 zo dňa 19.02.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. Zn. 20CoP/52/2020-363 zo dňa 26.05.2020, takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. Zn. 20CoP/52/2020 - 363 zo dňa 26.05.2020.

II. Súd dočasne na čas do právoplatného skončenia konania o zverenie maloletého C. do náhradnej osobnej starostlivosti z v e r u j e maloletého C. E., nar. XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Z. B., nar. XX.XX.XXXX.

III. Súd dočasne na čas do právoplatného skončenia konania o zverenie maloletého C. do náhradnej osobnej starostlivosti určuje povinnosť otcovi Z. E., nar. XX.XX.XXXX, prispievať na výživu maloletého C. výživným vo výške 100 Eur mesačne, počnúc dňom vydania neodkladného opatrenia, ktoré výživné je povinný zasielať k rukám starej matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

IV. Súd u d e ľ u j e súhlas starej matke Z. B. k podaniu žiadosti o vydanie občianskeho preukazu s fotografiou pre maloletého C., zároveň udeľuje súhlas starej matke k prevzatiu vyhotoveného občianskeho preukazu s fotografiou a takisto udeľuje súhlas starej matke na disponovanie vydaným občianskym preukazom.

odôvodnenie:

1. Na tunajšom súde sa pod č. 8P/25/2020 vedie na základe návrhu starej matky konanie o zverenie maloletého C. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, konanie nie je doposiaľ právoplatne skončené, dňa 21.09.2022 bol súdu doručený znalecký posudok č. 31/2022 zo dňa ustanoveného znalca PhDr. Mgr. Eleny Fortis, PhD. .

2. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 11.10.2022 stará matka žiada, aby súd vo veci vydal neodkladné opatrenie, ktorým by súd na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej zrušil rozhodnutie tunajšieho súdu č. 8P/25/2020-95 zo dňa 19.02.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. 20CoP/52/2020-363 zo dňa 26.05.2020, dočasne do právoplatného rozhodnutia vo veci samej zveril maloletého C. do starostlivosti starej matky, otcovi uložil povinnosť dočasne prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 100 Eur mesačne a udelil starej matke Z. B. súhlas s požiadanim o vydanie občianskeho preukazu s fotografiou pre maloletého C., na jeho prevzatie a disponovanie s ním.

3. Svoj návrh stará matka odôvodnila tým, že v zmysle vyhotoveného znaleckého posudku má maloletý silnejšie pozitívne väzby k starej matke, dôveruje jej, otca, jeho manželku a výchovné prostredie otca odmieta, pričom emotívnom prežívaní maloletého sú známky dôvodného odmietania otca, maloletý je schopný racionálne pomenovať dôvody odmietania otca jeho manželky, maloletého nie je možné verbálne donútiť do čohokoľvek proti jeho vôli. Zároveň poukazuje na vyjadrenie otca, ktorým sa vzdáva akýchkoľvek rodičovských práv a povinností k maloletému a žiada starú matku o osvojenie si vnuka s tým, že nechce zasahovať

Do života maloletého a niešť zodpovednosť za chyby, ktoré nespáchal a zároveň poukazuje na vyjadrenie otca v rámci znaleckého dokazovania - teda že aktuálne nemá žiaden vzťah k C., teda maloletý sa ho bojí. Poukazuje na vyjadrenia znalca, ktorý konštatuje, že maloletý koná na základe vlastných rozhodnutí, nie je možné maloletého verbálne nútiť do čohokoľvek proti jeho vôli, pri emocionálnom tlaku má strach a zo situácie volí bezhlavý útek, bez uvedomenia si následkov svojho konania. Maloletý otcovi prideluje výroky reprezentujúce prichádzajúce aj vychádzajúce negatívne city - „ ... pred touto osobou mám strach, ... táto osoba ma nemá dosť rada..., táto osoba je na mňa hrubá, ...kvôli tejto osobe sa cítim nešťastný“; k otcovi nepriradil žiaden pozitívny cit, otca odmieta, nedôveruje mu, prezentuje strach z otca. Znalčka konštatuje, že otec nebol po celý čas simulácie rodiny schopný adekvátne motivovať maloletého ku vzájomnej komunikácii.

Stará matka poukazuje na skutočnosť, že Krajský súd v Bratislave nebral do úvahy, vždy preferoval záujmy biologického otca ako zákonného zástupcu odôvodňujúc to najmä právom maloletého dieťaťa na biologického rodiča, pričom špecifiká osobnosti maloletého C. boli zo strany odvolacieho súdu hrubo podcenené, postoj maloletého bol bagatelizovaný nielen zo strany konajúceho krajského súdu ale aj Úradu práce, sociálnych vecí (ďalej len „UPS VaR“) v Malackách a aj v Pezinku, kolízny opatrovník ho vyhodnocoval ako nedostatok starej matky; námietky starej matky, že otec sa nevie k svojmu synovi primeraným spôsobom priblížiť, nadviazať s ním kontakt, získať si jeho dôveru, neboli kolíznym opatrovníkom ani odvolacím súdom brané do úvahy. Vždy bola znevažovaná úloha starej matky a vyzdvihovaný význam zákonného zástupcu - otca, bez zreteľa na vôľu dieťaťa. Maloletý C. svoju vôľu vyjadroval opakovane na pohovore s UPS VaR Malacky, v pohovoroch s konajúcim sudcom v tomto konaní ako aj v konaní sp. zn. 22Em/3/2022, pričom aj Krajský súd v Bratislave konštatoval, že pohovor v rámci konania na Okresnom súde Malacky sp. Zn. 22Em/3/2022 bol vykonaný na profesionálnej a citlivej úrovni, kde maloletý opakovane vyjadroval svoje negatívne pocity voči otcovi a pri ktorých preferoval starú matku ako jedinú istotu vo svojom živote - postoje maloletého pri všetkých pohovoroch boli rovnaké - odmietanie otca, napriek tomu neboli rešpektované. Tieto postoje označených konajúcich sú v rozpore s nálezmi znalca, ktorý vo svojom posudku (str. 128) vyhodnocuje osobnosť otca ako egocentrickú, emocionálne nezrelú, ako afektívny typ, dávajúci do vzťahu agresívne napätie a sprievodnú úzkosť, prežíva pocity menejcennosti s paranoidným nastavením, ktorá skrýva, zatajuje skutočnú podstatu, a ktorá viac-menej hrá určitú rolu. Má dissimulačné tendencie - sklon pretvarovať sa, zatajovať, zapierať. Otec preferuje vlastný záujem pred záujmom maloletého, nevníma ani pretrvávajúcu traumu v prežívaní maloletého z úmrtia matky a starého otca zo strany matky. Zistené osobnostné negatíva oslabujú schopnosť otca adekvátne vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého a vychovávať ho. Prístup otca k výchove, k starostlivosti o maloleté dieťa nie je v najlepšom záujme dieťaťa nie je ani v súlade s jeho zdravým psychickým a fyzickým vývinom. Znalecký posudok jednoznačne preukázal pravdivosť tvrdení starej matky a vzťahu C. k otcovi a jeho manželke, hlavný a jediný argument otca o manipulácii starej matky s maloletým je vyvrátený znalcom : maloletého nie je možné direktívne ani manipulatívne prinútiť alebo doviest' k činnostiam, ktoré odmieta, maloletý koná na základe vlastných rozhodnutí.

Ďalej uvádza, že maloletý Benjamín má ísť na školský výlet do Brna, ktorý sa má uskutočniť 10.11.2022, otcovi to bolo oznámené, keďže sa nezúčastnil triednej schôdzky, pričom od 1. ročníka sa nezúčastnil ani jednej triednej schôdzky; otec uviedol, že sa porozpráva s triednou učiteľkou, čo sa však doposiaľ nestalo.

Zmeny v správaní sa maloletého C. pozoruje aj špeciálna pedagogička PaedDr. Ľ. Sedláková, ktorú maloletý C. navštevuje od smrti matky, t. j. viac ako dva roky, ktorá uviedla, že počas intervencií v týždni 03.10.2022 - 05.10.2022 zaznamenala zhoršenie stavu maloletého C., začala sa u neho prejavovať silná tenzia, výkyvy nálad, plač, neschopnosť sa sústrediť, nezáujem o činnosti; maloletý podobne reaguje aj v škole na vyučovaní. Dôvodom je strach maloletého C., že stará matka nedisponuje s jeho cestovným pasom a on nebude môcť ísť na výlet so svojimi spolužiakmi. Vzhľadom k diagnóze maloletého - Aspergerov syndróm - je dôležité predchádzať spomínaným stavom; socializácia maloletého, trávenie času s kolektívom, spoznávanie nových miest a zažívanie nových situácií je dôležitým prvkom pre správny vývin maloletého.

Rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č. 20CoP/52/2020 zo dňa 26.05.2020 sa nevykonáva pre správanie sa otca k maloletému, čo otec aj potvrdil vo svojom návrhu na výkon rozhodnutia, kde sa výkonu v rozsahu daného uznesenia ani nedožaduje.

Stará matka ďalej udáva, že uznesením Okresného súdu Malacky č. 8P/25/2020/NO-105 zo dňa 14.07.2022 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým „súd dočasne ukladá na čas do právoplatného skončenia konania o zverenie maloletého C. do náhradnej osobnej starostlivosti povinnosť otcovi pri odovzdaní maloletého starej matke v zmysle uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 20CoP/52/2020-363 zo dňa 26.05.2020 odovzdávať cestovný pas a zdravotný preukaz maloletého s tým, že stará matka je povinná uvedené doklady odovzdať otcovi pri odovzdaní maloletého C.“. Vzhľadom k tomu, že otec uvedené neodkladné opatrenie nerešpektuje, stará matka podala dňa 12.08.2022 návrh na výkon rozhodnutia, o tomto doposiaľ nebolo rozhodnuté. Stará matka uvádza, že žiadala otca o vydanie pasu maloletého a o jeho súhlas s vycestovaním maloletého, otec starej matke ani len neodpísal na jej sms-správu. Poukázala na skutočnosť, že maloletý C. od smrti matky nevycestoval mimo územia SR, nemôže sa zúčastňovať školských výletov a iných voľnočasových aktivít organizovaných školou, pričom pobyt pri mori by na maloletého C. pôsobil blahodarne, nielen psychicky, že je na dovolenke, ale aj zdravotne, keďže maloletý C. má alergie a respiračné problémy. Právna zástupkyňa otca právnej zástupkyňi matky uviedla, že otec súhlas s vycestovaním a ani pas maloletého starej matke nedá, pričom otec neosvedčil nebezpečenstvo hroziacej ujmy pre maloletého, zo strany otca tak ide opätovne o nadradené postavenie a ubližovanie maloletému C., otec nemá žiaden dôvod, aby bránil svojmu synovi v rozvoji. Maloletý C. situáciou trpí, pretože bol od narodenia zvyknutý cestovať, spomienky na matku má spojené s cestovaním, prosí starú matku, aby ho zobrala do Rakúska nakupovať, kúpať sa do Maďarska, ísť do českej republiky za rodinou zo strany matky, pretože tam chodil so svojou matkou. Otec podmieňuje odovzдание pasu maloletému tým, že mu tento dá, keď pôjde C. k nemu. Maloletý C. v prvý školský deň tohto roka plakal v škole, pretože všetky deti hovorili, kde všade boli a on povedal, že nebol nikde, pretože mu otec nedal pas. Kolízny opatrovník takisto zostáva úplne nečinný a o najlepší záujem maloletého sa absolútne nestará. Uvedené konanie otca, keď tento vedie doslova boj so svojím synom spôsobuje maloletému psychické traumy, tento je pod psychickým tlakom, že nemôže ísť ani na školský výlet do Brna konaný dňa 10.11.2022.

Stará matka takisto poukazuje na skutočnosť, že otec si neplní žiadne rodičovské práva, nechodí na triedne schôdzky, maloletého C. nepriviezol k neurológovi, keď mal tento termín, od smrti matky neprispel na maloletého C. ani jedným eurom - maloletému neplatí vôbec nič, nič mu nekupuje.

Maloletý C. je astmatik, alergik, má nábeh na výskyt alergie na koži, more je liekom na jeho choroby, okrem toho je naliehavý právny záujem, aby maloletý mohol navštíviť miesta prospešné pre jeho zdravie, aby sa rozvíjal a utužoval rodinné vzťahy s rodinou ako zo strany otca, tak aj zo strany matky, aby sa socializoval a nadväzoval sociálne kontakty; pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený.

Zároveň si stará matka uplatnila nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

3. K svojmu návrhu stará matka pripojila kópiu správy Základnej školy Dr. J. M. v Z. zo dňa 03.10.2022, komunikáciu starej matky so špeciálnou pedagogičkou PaedDr. Ľubicou Sedlákovou zo dňa 04. - 08. 11.2020, kópiu komunikácie medzi právnymi zástupcami starej matky a otca ohľadne vydania cestovných dokladov maloletého a informácia o možných výletoch maloletého C. v zahraničí z obdobia od 18.07.2022 do 07.10.2022, písomnú správu Ľubice Sedlákovej, špeciálnej pedagogičky, NAUČME SA UČIŤ, o.z., zo dňa 06.10.2022.

4. Súd sa oboznámil s doteraz vykonaným dokazovaním, oboznámil sa so znaleckým posudkom č. 31/2022 znalkyne PhDr. Mgr. Eelny Fortis, PhD., a konštatuje, že na tunajšom súde sa vedie konanie o návrhu starej matky na zverenie maloletého C. do jej náhradnej osobnej starostlivosti (stará matka uvádzala, že maloletý C. od útleho veku vyrastal v jej domácnosti, v ktorej žil aj so svojou matkou, ktorá

dňa XX.XX.XXXX zomrela, podľa vyjadrení odborníkov je potrebné ho zastabilizovať v jemu známom prostredí, postupne nadväzovať širšie sociálne kontakty a opätovne postupne budovať vzťah s otcom, pričom ona sama nespochybňuje rolu otca v živote maloletého C.); konanie nie je doposiaľ právoplatne skončené, v súčasnosti je vo veci určený termín pojednávania.

5. Uznesením Krajského súdu v Bratislave č. 20CoP/52/2020-363 zo dňa 26.05.2020 bolo zmenené rozhodnutie tunajšieho súdu č. 8P/25/2020-95 zo dňa 19.02.2020 tak, že odvolací (druhoінштанчнý) súd zamietol návrh starej matky na vydanie neodkladného opatrenia (odovzdanie maloletého do jej starostlivosti) a zároveň upravil styk starej matky s maloletým tak, že stará matka má právo sa s maloletým C. stretávať od pondelka každého párneho kalendárneho týždňa od 08,00 hod do pondelka nepárneho kalendárneho týždňa do 08,00 hod. s tým, že na začiatku stretávania privezie maloletého otec do miesta bydliska starej matky a na konci stretávania stará matka privezie maloletého otcovi do jeho bydliska, resp. miestom prevzatia a odovzdania maloletého bude školské zariadenie, ktoré bude maloletý C. navštevovať. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.06.2020.

6. Uznesením č. 22Em/3/2020-330 zo dňa 21.06.2022 tunajší súd nariadil výkon rozhodnutia - uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. 20CoP/52/2020-363 zo dňa 26.05.2020 v časti povinnosti starej matky na konci styku odovzdať maloletého otcovi.

7. Z obsahu spisov tunajšieho súdu č. 8P/25/2020 a 22Em/3/2022 mal súd preukázané, že maloletý C. je v súčasnosti v starostlivosti starej matky, minimálne od októbra 2020, maloletý sa s otcom iba stretáva, nepravidelne, je s ním v telefonickom kontakte, i keď pri naposledy vykonanom pohovore s maloletým v rámci konania 22Em/3/2022 sa maloletý vyjadril, že otca už nechce vidieť, že otec je zlý, že nemá rád otca, neľúbi ho, chce len, aby mu dal pas, chce ísť nakupovať do Rakúska a chce ísť na dovolenku, je za to na otca nahnevany, pas si od otca pýta od tej doby, čo tu nie je maminka. Uvádza, že otec aj s jeho ženou (maloletý ju oslovuje Z.) mu robili veľmi zle, keď bol u nich, chcel ísť k babke, nepočúvali ho, veľmi plakal, aj vracal do vane. C. chce, aby otec nebol zlý a neklamal. Do Q. sa opäť bojí ísť. Maloletý svoj postoj prezentoval počas pohovoru razantne, zrozumiteľne, ako svoje pevné rozhodnutie. Tieto isté tvrdenia maloletý opakoval aj počas rozhovoru so znalcom, u znalca odmietol absolvovať spoločné sedenie s otcom, pred otcom utiekol.

Takisto mal súd preukázané, že maloletý sa stretáva s „dedom Z.“ (starý otec zo strany otca), vozí ho tam babka, stretáva sa aj s deťmi sestry otca.

Zo správy Základnej školy Dr. J. M. v Z. zo dňa 03.10.2022 mal súd preukázané, že maloletý C. je v školskom roku 2022/2023 žiakom 3. ročníka, je žiakom začleneným ako žiak so špecifickými vývinovými poruchami učenia v zmysle Vzdelávacieho programu pre žiakov a autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami bez mentálneho postihnutia, v školskom roku 2021/2022 prospel v oboch polrokoch s vyznamenaním s dosiahnutým priemerom 1,00, dosahuje vynikajúce vzdelávacie výsledky vďaka práci v škole, podpore asistentky učiteľa a pravidelnej domácej príprave. Školský poriadok dodržiava, k vyučujúcim aj spolužiakom sa správa slušne, v triede je obľúbený. Spolupráca so starou matkou je veľmi dobrá, otec v minulom školskom roku sa osobne stretol s triednou učiteľkou maloletého raz dňa 28.01.2022, kedy ho táto informovala o C. prospechu, predložila mu k nahliadnutiu niektoré C. práce. Otec požiadal o poskytnutie prístupu do internetovej žiackej knižky maloletého, tento mu bol poskytnutý dňa 01.02.2022. Uvedenú učiteľku kontaktoval otec aj dňa 16.09.2022, kedy ju uviedla, že už nie je triednou učiteľkou maloletého, triednu učiteľku 3.B. triedy Mgr. B. otec nekontaktoval.

Z vyjadrenia špeciálnej pedagogičky PaedDr. Ľubice Sedlákovej, NAUČME SA UČIŤ, o.z., zo dňa 06.10.2022 mal súd preukázané, že špeciálna pedagogička počas intervencie s maloletým v dňoch 03. a 05. októbra 2022 zaznamenala výrazné zhoršenie jeho stavu - u maloletého sa začala prejavovať silná tenzia, výkyvy nálad, plač, neschopnosť sústrediť sa, nezájum o činnosti. Dôvodom je strach, že stará matka nedisponuje jeho pasom a on nebude môcť ísť na školský výlet so spolužiakmi; vzhľadom k jeho diagnóze je nesmierne dôležité predchádzať spomínaným stavom, socializácia, trávenie času s kolektívom, spoznávanie nových miest, zažívanie nových situácií je dôležitým prvkom pre jeho správny vývin a rozvoj, maloletý by nemal byť vystavovaný takýmto situáciám.

Z komunikácie medzi právnou zástupkyňou starej matky a právnou zástupkyňou otca z obdobia od 18.07.2022 do 07.10.2022 je zrejmé, že právna zástupkyňa starej matky informuje právnú zástupkyňu otca o úmysle starej matky ísť s maloletým k moru, spolu so starým otcom maloletého zo strany otca, so sestrou otca maloletého a jej deťmi, navrhuje, aby sa dovolenky zúčastnil aj otec maloletého, právna zástupkyňa otca reaguje iba na zmienku o vydanom neodkladnom opatrení, že o tomto nemajú vedomosť, k ostatným veciam sa nevyjadruje. Zo správy zo dňa 12.09.2022 a 07.0.2022 je zrejmé, že právna zástupkyňa ostarej matky informuje právnú zástupkyňu otca o plánovanom školskom výlete dňa

10.11.2022 s tým, že deti potrebujú na výlet zdravotnú kartu a doklad totožnosti, maloletého je potrebné na výlet prihlásiť, uhradiť poplatok, otec do 07.10.2022 neuviedol svoje stanovisko, pritom vedomosť o akcii môže mať aj z internetovej žiackej knižky maloletého, do uvedenej doby neskontoval triednu učiteľku maloletého.

8. Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov.

9. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 325 ods. 2, písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

13. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

14. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

15. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

16. Podľa článku 12, ods. 1,2 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý prijalo Valné zhromaždenie Spojených národov 20. novembra 1989, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni. Za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

17. Podľa článku 18 ods. 1, 2, 3 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý prijalo Valné zhromaždenie Spojených národov 20. novembra 1989, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, musia vynaložiť maximálne úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí byť pritom najlepší záujem dieťaťa.

18. Dieťa ako plnohodnotný nositeľ práv a povinností musí byť v právnych vzťahoch plne rešpektované, a to nie ako objekt právnych vzťahov, ale ako ich subjekt, s garantovaním všetkých práv a právom chránených záujmov. Najlepší záujem maloletého dieťaťa je primárnym kritériom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa maloletého týkajú.

19. Najlepší záujem maloletého dieťaťa je primárnym kritériom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa maloletého týkajú. Pokiaľ ide o záujem maloletého dieťaťa, súd musí tento vyhodnocovať a zdôvodniť nielen mechanicky a formálne, ale s ohľadom na in concreto okolnosti spočívajúce v danosti, prípadne v absencii nielen „technických“ podmienok na výchovu, starostlivosť a všestranný vývoj maloletého (bytové predpoklady, dochádzka do školy alebo na voľnočasové aktivity, lekárska starostlivosť a pod.), ale aj vzhľadom na emocionálne (či už pozitívne alebo negatívne) väzby maloletého ku každému z rodičov, tobôž ak o kvalite týchto väzieb vypovedá nestranné znalecké posúdenie (nález Ústavného súdu SR z 19.9.2018, sp. zn. I. ÚS 216/2018.)

20. Právo dieťaťa vyjadriť svoj názor nie je obmedzené vekovou hranicou, miera aktívnej účasti na konaní rastie s vekom dieťaťa, zrelosť dieťaťa na vyjadrenie svojho názoru treba posudzovať individuálne

vo vzťahu ku konkrétnemu maloletému s ohľadom na jeho intelektuálnu zrelosť, ktorá závisí od jeho emocionálnej zrelosti, jeho vzdelania, veku, a tiež spoločenskú zrelosť ako schopnosť vytvoriť si úsudok a predvídať veci a javy.

21. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu; preto nie sú rozhodnutiami konečnými a ich účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie už existujúceho súdneho rozhodnutia.

22. Pri prijímaní takéhoto (neodkladného) opatrenia, ktoré je opatrením dočasným a predbežným, prevláda požiadavka rýchlosti konania nad úplným preukázaním uplatneného nároku. Aj v konaní o neodkladnom opatrení musí súd hodnotiť vykonané dôkazy, pritom (pri súčasnom preukázaní potreby dočasnej úpravy pomerov účastníkov) rozhodné skutočnosti, (predovšetkým nárok sám) nemusia byť spofahľivo preukázané. K nariadeniu neodkladného opatrenia stačí, ak sú tvrdené skutočnosti aspoň osvedčené, t. j. ak sa javia aspoň pravdepodobnými. Procesnú zodpovednosť v uvedenom smere nesie navrhovateľ neodkladného opatrenia.

23. Neodkladné opatrenie slúži bezodkladnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv strany sporu. Subjekt navrhujúci vydanie neodkladného opatrenia musí preukázať potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov sporových strán sa rozumie stav vzťahov, ktorý neznesie odklad.

24. Z povahy neodkladných opatrení vyplýva, že nebudú zisťované všetky skutočnosti ktoré by mal súd inak zistené, ak by mal vo veci vydať konečné rozhodnutie.

25. Súd po oboznámení sa s doteraz vykonaným dokazovaním a návrhom starej matky dospel k záveru, že jej návrh na vydanie neodkladného opatrenia je dôvodný. Súd nespochybňuje právo otca ako jediného žijúceho rodiča na starostlivosť o maloleté dieťa, avšak musí predovšetkým pozerať na záujem maloletého dieťaťa, jeho vyjadrenia, keď maloletý C. aj naďalej svojho otca odmieta, dôvody odmietania otca majú u maloletého objektívny základ, maloletý svoje dôvody pre odmietanie otca zdôvodnil, pričom z vypracovaného znaleckého posudku vyplýva, že maloletého C. v tomto jeho názore nikto neovplyvnil, maloletý si situáciu zhodnotil sám na základe konania otca, ktoré sa maloletému nepáčilo, pričom otec nie je schopný (resp. ochotný?) zmeniť prístup k maloletému. Zo znaleckého posudku vyplýva, že v súčasnosti nie je otec spôsobilý zabezpečovať starostlivosť o maloletého C. ako o dieťa so špecifickými potrebami, nevie akceptovať tieto špecifiká starostlivosti, túto skutočnosť si nevie ani pripustiť, vníma však, že maloletý ho odmieta a že odmieta aj jeho manželku, sám priznáva, že maloletý by si najprv musel zvyknúť na manželku, takisto jeho manželka nechce v súčasnosti zabezpečovať starostlivosť o maloletého, má obavu z nevyspytateľného správania sa C..

26. Vzhľadom k uvedenému, keďže naďalej pretrváva situácia, že maloletý je súdnym rozhodnutím zverený do starostlivosti otca (stará matka má iba upravený styk s maloletým), je potrebné aj s ohľadom na závery znaleckého posudku ako aj na vyjadrenie špeciálnej pedagogičky, ktorá s maloletým pracuje, dať do súladu daný stav so stavom skutočným - maloletý C. je aj naďalej vo faktickej starostlivosti starej matky, býva v prostredí, v ktorom vyrastal od útleho veku a ktorý jediný považuje za svoj domov, je na toto prostredie naviazaný. Táto situácia maloletému spôsobuje stres, zneisťuje ho, čo je vzhľadom na jeho diagnózu a vzhľadom k tomu, že každý maloletému C. blízky dospelý človek by mal urobiť všetko pre to, aby nebol maloletý C. takémuto stresu vystavovaný, je potrebné, aby mal maloletý C. aspoň dočasne pocit stability, istoty. C. stav zhoršuje aj skutočnosť, že maloletý je starší, vníma konflikt medzi svojim otcom a starou matkou, vníma skutočnosť, že otec nie je ochotný akceptovať jeho želania. Preto súd vzhľadom na vyššie uvedené zrušil vydané neodkladné opatrenie Krajského súdu v Bratislave č. 20CoP/52/2020-363 zo dňa 26.05.2020 a dočasne, na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej, zveril maloletého do osobnej starostlivosti starej matky.

27. Zároveň súd zaviazal otca prispievať dočasne na výživu maloletého C. sumou 100 Eur mesačne - súd poukazuje, že otec na výživu maloletého C. od smrti matky ničím neprispieva, nezakupuje mu žiadne veci, neplatí žiadne poplatky v škole, kompletná starostlivosť o maloletého je iba na starej matke, i keď súd berie na vedomie, že stará matka mala maloletého C. v starostlivosti bez súdneho rozhodnutia, resp. v rozpore s ním, i tu je možné badať postoj otca k maloletému C. (nie k starej

matke), keď otec mohol sa starej matky aspoň opýtať, aké veci potrebuje maloletý C. do školy a tieto maloletému zabezpečiť; postoj otca k maloletému dokumentuje aj skutočnosť, že otec vie, že maloletý by sa mal dňa 10.11.2020 zúčastniť školského výletu, túto skutočnosť oznamovala právna zástupkyňa starej matky právnej zástupkyňi otca ako aj otcovi samotnému dňa 12.09. 2022 a dňa 07.10.2022, kde zároveň oznamovala, že maloletého je potrebné na daný výlet prihlásiť a zaplatiť poplatok, zabezpečiť maloletému cestovný doklad a zdravotnú kartu poistenca - otec a ani jeho právna zástupkyňa na uvedené maily žiadnym spôsobom nereagovali - aj tento postoj otca je pre maloletého neprípustný, aj toto konanie utvrdzuje maloletého v jeho názore na otca, že "...otec je zlý..." - nie je to teda ovplyvňovanie zo strany osôb žijúcich v domácnosti starej matky, ale postoj samotného otca.

Neodkladným opatrením možno určiť výživné iba v nevyhnutnej miere, stará matka navrhla výživné vo výške 100 Eur mesačne, teda v podstate vo výške rovnajúcej sa sume životného minima pre maloleté dieťa (stanoveného zákonom č. 601/2003 Z. z. v platnom znení - Opatrenie MPSVaR SR č. 227/2022 Z. z. účinné od 01.07.2022 vo výške 107,03 Eur) , preto výživné pre maloletého C. aj v takejto výške určil.

28. Zároveň posudzoval dôvodnosť návrhu starej matky v časti udelenia súhlasu na podanie žiadosti o vydanie občianskeho preukazu s fotografiou ako dokladu totožnosti pre maloletého C., teda dokladu, s ktorým by maloletý C. mohol vycestovať na krátkodobý pobyt či už s rodinou starej matky alebo aj rodinou otca, s ktorou je aj naďalej v kontakte, so školu na výlety mimo územia SR (súd rozhodol vo veci nariadenia neodkladného opatrenia a uložil otcovi povinnosť odovzdávať starej matke pas maloletého, neodkladné opatrenie síce vykonateľné je, avšak otec danú povinnosť neplní, v súčasnosti sa vo veci vedie konanie o nariadenie výkonu rozhodnutia, okrem toho občan môže disponovať iba jedným platným cestovným pasom, maloletý C. už cestovný pas vydaný má, nemohol teda súd rozhodnúť o podaní žiadosti na vydanie cestovného pasu), a disponovanie s ním a dospel k záveru, že aj v tejto časti je návrh starej matky dôvodný - maloletý C. v podstate od smrti matky nikam nevycestoval a aj keď trávenie dovoleniek v zahraničí resp. nákupy v zahraničí nie sú takou záležitosťou, ktorá by nezniesla doklad, avšak postoj otca v súčasnosti obmedzuje maloletého C. v škole - v jeho trávení času so spolužiakmi, získavaní nových poznatkov a vedomostí - pre postoj otca, ktorý nie je ochotný vydať maloletému cestovný doklad sa maloletý nemôže zúčastňovať žiadnych akcií organizovaných školou, pretože pre tieto je potrebné (aj pre ti, ktoré sa uskutočňujú na území SR), aby škola mala k dispozícii cestovný doklad a zdravotný preukaz maloletého (kartičku poistenca).; opäť je otáznne, či si otec uvedomuje, že takýmto postojom neubližuje resp. netrestá starú matku, ale opätovne utvrdzuje svojho syna v tom, že mu na ňom nezáleží - maloletý je vo veku, kedy si takéto konanie otca uvedomuje, uvedomuje si, že je v určitej miere voči svojim spolužiakom hendikepovaný - nie svojou diagnózou, ale tým, že sa nemôže plnohodnotne zúčastňovať akcií, ktorých sa zúčastňujú jeho spolužiaci. Preto po zohľadnení daných skutočností súd aj v tejto časti jej návrhu vyhovel.

29. Pokiaľ stará matka žiadala o priznanie náhrady trov konania v rozsahu 100%, súd opätovne poukazuje, že o náhrad trov konania rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Malacky.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.
Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie a ide o rozhodnutie vo veciach starostlivosti o maloletého, styku s maloletým alebo inej ako peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).